

DEPĂȘIREA HANDICAPULUI FIZIC

De la bălbăla viitorului mare orator Demostene încoace, exemplele de oameni care, cu o încredere în sine și cu o perseverență extraordinară, au înfruntat dificultățile fizice, congenitale sau dobândite, au fost multiple și în cele mai felurite domenii: pictori sau scriitori atinși de miopie avansată sau suferind de pareze ale mîinii, compozitori surzi, dansatori cu platfus, aproape orbi etc. Uneori, înseși maladiile respective au determinat originalitatea creației unor El Greco sau Rembrandt. De cele mai multe ori, ele n-au putut împiedica geniul năvalnic al unui Beethoven sau Luchian să se manifeste.

O diformitate surprinzător de răspîndită în rîndul slujitorilor Terpsichorei este scolioza. Dacă la noi în țară unii copii l se detectează neregularități ale coloanei vertebrale (curburi laterale), ei este automat respins la examenul de selecție pentru liceul de coregrafie. Nu același lucru se întîmplă în Statele Unite, de exemplu, unde s-a cristalizat o adevărată industrie de remodelare a corpului, prin diferite metode și tehnici de cultură fizică medicală. Este cunoscut cazul lui Wendy Whelan, care în cluda dublei curburi a coloanei, de 40 de grade, a absolvit liceul de coregrafie din Louisville, devenind solistă a lui New York City Ballet, una dintre importantele companii de acest gen din SUA.

Tratamentul a însemnat pentru ea săptămîni de spitalizare, imobilizată în atele care aplică o tracțiune fixă între partea posterioară a craniului și pelvis, crescînd treptat de la 4 la 7 kg, perioade alternînd cu altele petrecute acasă, într-un corset special, la început tot timpul, apoi scos în orele de antrenament, iar după cîțiva ani purtat numai noaptea. În cazul scoliozei, alternativa era intervenția chirurgicală, soluție implicînd dezavantajul că, sudîndu-se vertebrele, se reducea considerabil flexibilitatea trunchiului.

Dar acesta nu e "sfîrșitul fericit al poveștii", pentru un pacient cu scolioză. Durerile revin cînd corpul este suprasolicitat, iar tratamentul trebuie reluat. Whelan urmează acum un program de terapii și exerciții de ultimă oră, numit "body mirroring" ("ogîndirea corpului"), pe care alți colegi de-al ei l-au suportat cu greu (unii vomau, alții leșinau), dar care s-a dovedit eficient în atingerea marilor ei ambiții - a putut sta dreaptă, pur și simplu.

Exemplul vorbește de la sine: ceea ce considerăm în mod obișnuit ca un handicap de nedepășit își poate găsi antidotul atunci cînd pasiunea artistului se întîlnește cu competența terapeutului.

coupe

ȘAPTE DECENII DE VIAȚĂ DĂRUITE SCENEI

Afiată azi în pragul celei de-a 83-a aniversări, Marina Timofeeva Semionova, cea mai mare balerină din generația ei, a fost eleva favorită a Agrippinei Vaganova, a cărei metodă de predare definește principiile clasicismului rus.

După ce s-a retras de pe scenă, în 1950, devenind ea însăși profesoară, a modelat și condus carierele multor balerine celebre, ca și pe cele ale tinerelor talente în plină afirmare. Încă mai călătorește cu Bolșoi-ul, pe ale cărui prim-soliste le antrenează; a participat la turneul în SUA din vara anului 1990. Acasă, Semionova conduce zilnic ore de antrenament la Bolșoi și la GITIS - Institutul de Stat pentru Arte Teatrale. Profitînd de epoca de glasnost, și-a deschis propria ei școală de balet - Studioul Marina Semionova.

Născută la Sankt Petersburg în 1903, a fost primită la Academia de balet condusă de A.Vaganova, mai mult în glumă, la sugestia junelui-prim Viktor Semionov de a o accepta pentru "perpetuarea numelui Semionov pe scena rusă".

La 17 ani, Semionova a fost primită în compania Mariinski, unde a progresat rapid, dansînd toate rolurile solistice importante.

Din 1930, destinul său s-a identificat cu cel al teatrului Bolșoi, mai întîi ca interpretă, apoi ca pedagog.

A fost balerina favorită a lui Stalin, pe care-l distra dansînd dansuri bărbătești gruzine și georgiene; ceea ce n-a împiedicat arestarea celui de-al doilea soț al ei, în timpul epurărilor din anii '30, și pierirea lui undeva în gulag.

Din păcate, nu există nici un film cu Semionova la apogeul carierei sale, ci doar un fragment din Lacul lebedelor de prin anii '40, cînd, deși devenise plinuță, se remarcă printr-o grație regească și o mare ușurință în execuție.

"PEER GYNT" ÎN RITM DE ROCK

Cunoscuți în Europa pentru montările lor cu Macbeth și Medeea, regizorul japonez Yukio Ninagawa și trupa sa "Toho" sînt acum autorii unei producții situate la antipod, purtînd totuși marca inconfundabilă, de mare forță vizuală, a creatorului celor două spectacole de tragedie. Este vorba despre un Peer Gynt adresat tineretului japonez și la care acesta vine cu entuziasm imens: atmosfera în sală e cea a unui concert rock. De altfel, în rolul lui Peer apare un tînrar star al muzicii pop din Japonia, Ken'ichi Okamoto. Spectacolul include muzică, numere de dans în stil disco, pantomimă, proiecții pe un ecran sugerînd jocurile video, rezolvări comice ale unor scene pe care teatrul occidental le vedea dramatice sau chiar tragice. În ciuda acestui limbaj, sensurile grave nu se pierd și, datorită lui, se comunică unui public adolescent, altfel opac la "mesaj". Ninagawa pare să sugereze că viața poate într-adevăr să semene cu un trepidant joc video dar că, dacă nu-ți găsești în el propria umanitate, ești pierdut. Prin fumul străbătut de reflectoare, în decorul de basm ilustrat, în atmosfera romantică pe care o compune muzica (una din teme îi aparține binecunoscutului nouă Ennio Moricone), printre toate accesoriile evocînd lumea hipertehnizată, familiară adolescenților japonezi, replicile lui Ibsen se aud totuși.

VIVIA SÂNDULESCU

☐ D.N.